

ASSISTENT BEWINDVOERDER

Boom beroepsonderwijs
info@boomberoepsonderwijs.nl
www.boomberoepsonderwijs.nl

Auteurs: Odile Oort

Titel: Assistent bewindvoerder

ISBN: 978 90 3725 7366, maakt deel uit van pakket 978 90 3725 7359

Eerste druk/eerste oplage
© Boom beroepsonderwijs 2020

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl

INHOUDSOPGAVE

1. WERKEN MET DIT KEUZEDEEL	4
2. AANVRAAG BEWINDVOERING	6
3. BEWINDVOERING IN DE PRAKTIJK	34
4. UITDAGING	57

DIGITALE LEEROMGEVING

Bij sommige opdrachten heb je hulpmiddelen nodig. Bijvoorbeeld filmpjes, formulieren of een link naar een website. Deze staan allemaal in de digitale leeromgeving. Dit icoontje verwijst naar de digitale leeromgeving. Om hier te komen ga je naar digitaal.boomonderwijs.nl/beroepsonderwijs.

Eerste keer inloggen in de digitale omgeving

Voordat je de digitale leeromgeving kunt gebruiken moet je je licentie activeren.

- Overleg met je docent welk type account je gebruikt.
- Ga naar www.boomberoepsonderwijs.nl/licentie.
- Bekijk de instructiefilm of lees het stappenplan.
- Volg de stappen.

Daarna kun je aan de slag!

ASSISTENT BEWINDVOERDER

Dit keuzedeel gaat over bewindvoering in al zijn facetten. Er zijn twee vormen van bewindvoering: beschermingsbewind en Wsnp-bewind. Beide vormen komen aan bod. Dit is een verdiepend en verbredend keuzedeel van specialistische taken op het gebied van sociale zekerheid.

Je gaat je verdiepen in de specifieke wetgeving rond het aanvragen van een bewindvoering. Je leert hoe je een aanvraag voor bewindvoering volledig kunt voorbereiden. Denk hierbij aan het vormen van een dossier, het opvragen van gegevens van de cliënt, contacten met diverse partijen en het maken van een budgetplan.

Studieadvies:

We adviseren om dit keuzedeel in combinatie met het keuzedeel Verdieping Sociale Zekerheid te doen. De keuzedelen vullen elkaar heel goed aan. Daarbij raden we aan om bij dit keuzedeel het naslagwerk De Kleine Gids voor de Nederlandse sociale zekerheid te gebruiken.

 Bekijk het filmpje. Het oplossen van schulden heeft heel wat voeten in de aarde. Dit geldt voor de persoon die in de schulden is gekomen en natuurlijk ook voor hulpverleners die ermee aan de slag gaan. Stel je voor, jij bent assistent bewindvoerder en de casus van Susan komt bij jou op je bureau. Kun je je in haar situatie verplaatsen? Denk je dat dit soort 'casussen' veel voorkomen in de schuldhelpverlening? Hoe kun jij haar helpen?

LEERDOELEN

1. Je weet wat beschermingsbewind inhoudt.
2. Je weet wat Wsnp-bewind inhoudt.
3. Je weet hoe je de wetgeving rondom bewindvoering moet toepassen.
4. Je kent de spelers binnen het werkveld van de bewindvoering.
5. Je bent goed op de hoogte van de specifieke regelingen rondom bewindvoering.
6. Je weet hoe je diverse documenten volgens de geldende eisen moet opstellen.
7. Je weet wat de begrippen over gegevensbescherming inhouden.
8. Je kent de principes van de diverse vormen van schuldhulpverlening (minnelijk en wettelijk).
9. Je weet hoe je brondocumenten en naslagwerken hanteert.
10. Je weet hoe je in diverse situaties moet rapporteren.
11. Je weet hoe je gesprekstechnieken toepast op de cliënt en de specifieke situatie.
12. Je weet hoe je gegevens van de sociale kaart van de cliënt kunt inventariseren.

Dit keuzedeel bestaat uit:

- *Theorie, begrippen en opdrachten*

Hierbij leer je over en oefen je met de praktijk. In sommige opdrachten werk je aan beroepsproducten, deze opdrachten herken je aan . Deze beroepsproducten kun je verzamelen in je portfolio en heb je nodig om de uitdaging aan het einde van dit keuzedeel goed af te ronden.

De beroepsproducten in dit keuzedeel zijn:

- *Formulier Rekening en verantwoording*
- *Interview minnelijk traject*
- *Animatie werking AVG*
- *Plan van aanpak*
- *Interactieve quiz*
- *Rollenspel*
- *Routemap.*

- *Test je kennis*

Hiermee kun je zelf je kennis van de theorie testen.

- *Uitdaging*

Dit is het eindproduct en de afronding van het keuzedeel. Hier werk je gedurende het hele keuzedeel naartoe. En hier word je op beoordeeld.

Voor de uitdaging van dit keuzedeel houd je een presentatie waarin het proces van de voorbereiding van het aanvragen van een bewindvoering duidelijk wordt. Onderdeel van de presentatie is een kort rollenspel waarin een deel van een gesprek met de cliënt wordt uitgevoerd. In dit stukje laat je zien hoe je met de emoties van een cliënt omgaat. Deze presentatie houd je voor je eigen klas.

- *Theorietoets*

Je docent besluit of je ter afsluiting een theorietoets maakt.

In dit hoofdstuk leer je alle facetten die horen bij de voorbereiding van een aanvraag voor bewindvoering. Iemand heeft een problematische schuld en wat dan? Je leert en onderzoekt in dit hoofdstuk wat er allemaal bij komt kijken om een aanvraag voor bewindvoering voor te bereiden.

AAN HET EIND VAN DIT HOOFDSTUK

1. weet je wat beschermingsbewind inhoudt
2. weet je wat Wsnp-bewind inhoudt
3. ken je de wet- en regelgeving rondom bewindvoering
4. ken je de verschillende vormen van schuldhulpverlening
5. weet je hoe je moet rapporteren
6. weet je welke brondocumenten en naslagwerken je moet gebruiken
7. kun je de sociale kaart rondom de cliënt inventariseren
8. weet je wat de regels zijn rondom gegevensverwerking.

OPDRACHT 1 Oriëntatie Aanvraag bewindvoering

- a. Wat is bewindvoering voor jou?
- b. Welke vormen van bewindvoering bestaan er?

- c. Bekijk het filmpje. Om welke vorm van bewind gaat het in het filmpje?
- d. Wat zijn de verplichtingen van een persoon die onder bewind staat?
- e. Wat is een schone lei verklaring?
- f. Op welk moment in het traject komt de bewindvoerder in beeld?

THEORIEBRON BESCHERMINGSBEWIND MEERDERJARIGEN

Beschermingsbewind is een vorm van bewind die gericht is op ondersteuning en bescherming van een persoon die niet goed in staat is zijn eigen financiën te beheren. Het is een wettelijke maatregel die door de rechter uitgesproken wordt.

Bewind richt zich op financieel beheer. Degene die onder bewind staat, wordt de onderbewindgestelde genoemd. Deze persoon is niet goed in staat om zijn eigen financiële belangen te behartigen. Er hoeft dus helemaal geen sprake te zijn van schulden.

Een onderbewindgestelde is niet goed in staat zijn financiën te beheren.

Uitvoering van het bewind door de bewindvoerder

Degene die onder bewind staat blijft handelingsbekwaam, maar wordt – gedeeltelijk – onbevoegd. De bewindvoerder is bevoegd tot het uitvoeren van beschikkingshandelingen en beheershandelingen:

- **Beschikkingshandelingen** zijn handelingen zoals koop en verkoop van zaken. Door dergelijke handelingen treedt er een wijziging op in de samenstelling van het onder bewind gestelde vermogen. De bewindvoering heeft voor deze handelingen medewerking van de onderbewindgestelde nodig. Is deze hier niet toe in staat, dan moet de rechter hiervoor een machtiging afgeven.
- **Beheershandelingen** zijn gericht op de instandhouding van het onder bewind gestelde vermogen, zoals een reparatie aan of een schilderbeurt van een huis.

De onderbewindgestelde is niet bevoegd tot dit soort handelingen.

Andere taken van de bewindvoerder

Omdat de bewindvoerder de financiële zaken regelt, kan hij ook namens of samen met de betrokkene belastingaangifte doen, huurtoeslag aanvragen en bijvoorbeeld bijzondere bijstand aanvragen.

De uitspraak van de bewindvoering wordt openbaar gemaakt in registers waarin goederen zijn opgenomen.

Verschil meerderjarigenbewind, faillissement en schuldsanering

De **bewindvoerder ter bescherming van meerderjarigen** is er alleen voor de te beschermen persoon. De bewindvoerder moet de financiële belangen van de onderbewindgestelde goed behartigen. Daar hoort ook bij dat hij moet zorgen dat eventuele schulden geregeld worden. Voor de curator in een faillissement en de **Wsnp-bewindvoerder** geldt dat zij ook de belangen van de schuldeisers behartigen.

Let op!

(Meerderjarigen)bewind is bedoeld voor mensen die door hun lichamelijke of geestelijke toestand tijdelijk of blijvend niet in staat zijn hun financiële belangen te behartigen. Dit geldt voor mensen zonder schulden en ook voor mensen met problematische schulden.

Samenloop meerderjarigenbewind en Wsnp-bewind

Als iemand in het kader van de Wsnp een bewindvoerder toegewezen krijgt, wordt die persoon een Wsnp-bewindvoerder genoemd. Is er ook meerderjarigenbewind, dan blijft dit naast elkaar bestaan. De Wsnp-bewindvoerder richt zich op de schuldeisers. De meerderjarigenbewindvoerder richt zich op het beheer van de financiën binnen het vrij te laten bedrag (Vtlb) dat door de rechter-commissaris is vastgesteld. Wel is het zo dat de post minimaal de eerste dertien maanden naar de Wsnp-bewindvoerder gaat.

OPDRACHT 2 **LOVCK&T**

Beschermingsbewind (voor meerderjarigen) is een aparte vorm van bewind. Deze vorm wordt ook steeds vaker in de schuldhulpverlening gebruikt. Er zijn heel wat regels rondom het beschermingsbewind.

- a. Zoek via de website de aanbevelingen voor meerderjarigenbewind van het LOVCK&T op.
- b. Wat is het LOVCK&T?

- c. Maak een mindmap waarin je een beknopte samenvatting geeft van de aanbevelingen. Het volgende komt er in ieder geval in voor:
- instellen van het bewind
 - taken bewindvoerder
 - samenloop andere vormen bewind
 - einde bewind.

Je kunt hierbij het stappenplan gebruiken.

OPDRACHT 3 Bewind aanvragen

De kantonrechter bepaalt of iemand onder bewind wordt gesteld. Bekijk het filmpje.

- Wat is de rol van de kantonrechter naar de bewindvoerder toe?
- Wie beslist er over een uitgave zoals vakantie?
- Wanneer wordt er een professionele bewindvoerder toegewezen?
- Op welk moment kun je als bewindvoerder de rechtbank bellen?

OPDRACHT 4 Onderbewindstelling

Mevrouw Pane

Mevrouw Pane is dementerend en woont zelfstandig. Ze kan de weg niet meer zo goed vinden. Ze weet nog wel de slager en de bakker in de straat te vinden. Betalen met haar bankpas lukt niet meer. Haar beide zoons (Jaap en Klaas) hebben afspraken gemaakt met de bakker en slager en wekelijks betalen zij de spullen die mevrouw Pane heeft gehaald. Mevrouw kan zelf haar financiën niet meer doen. Haar zoons besluiten dat er toch iets geregeld moet worden en besluiten om een aanvraag voor bewindvoering te doen.

- Je werkt bij Sociaal Raadslieden en Jaap en Klaas komen bij jou langs met het formulier Verzoek tot onderbewindstelling. Zij vragen jouw hulp bij het invullen. Vul het formulier in. Vul daarbij de gegevens die je niet weet naar eigen inzicht in.
- Zou je als je bewindvoering aanvraagt ook direct mentorschap aanvragen voor mevrouw Pane? Motiveer je antwoord.

OPDRACHT 5 Rekening en verantwoording [BP]

Als beschermingsbewindvoerder moet je aan het eind van het jaar aan de rechtbank rekening en verantwoording afleggen. Hiervoor moet je alle gegevens die je het hele jaar bijgehouden hebt, invullen op een formulier dat naar de rechtbank gaat.

- Bekijk het filmpje met de instructie voor het invullen van het formulier Rekening en verantwoording.

Marjan Kleine

Marjan is veertig jaar en woont alleen. Ze heeft jaren gewerkt als manager van een zorginstelling. Drie jaar geleden heeft zij een ernstig auto-ongeluk gehad. Ze heeft drie maanden in het ziekenhuis gelegen en heeft hersenletsel opgelopen. Ze woont weer zelfstandig en is fysiek goed hersteld. Sinds een half jaar doet ze vrijwilligerswerk bij de kinderboerderij bij haar om de hoek. Ze ontvangt op dit moment maandelijks een WIA-uitkering van netto € 2000,-. Voor het vrijwilligerswerk krijgt zij de maximale vrijwilligersvergoeding.

Marjan heeft een huurwoning. De kale huur voor deze woning is € 550,- en ze betaalt € 150,- aan servicekosten. Gas, water en licht kosten haar € 100,- per maand.

Marjan heeft met haar bewindvoerder afgesproken dat zij zelf haar pinpas gebruikt. De bewindvoerder houdt de zogenoemde leefrekening in de gaten. Ze hebben elke maand contact om een aantal zaken door te spreken. Marjan levert de bonnetjes van de boodschappen en haar andere uitgaven in bij haar bewindvoerder. Hij heeft zo een overzicht van wat ze uitgeeft. Als het nodig is, stuurt hij haar bij.

Uitgaven voor boodschappen en andere zaken:

- supermarkt € 5.823,-
- kapper € 160,-
- cadeautjes € 300,-
- vakantie € 1.500,-
- fietsenmaker € 155,30
- bakker € 517,40
- kleding € 1.150,-
- zorgverzekering € 119,- per maand
- mobiele telefoon € 25,- per maand

- tv/internet € 50,- per maand
- inboedelverzekering 200,- per jaar

Marjan heeft allerlei ziektekosten gehad en heeft daardoor haar volledige eigen risico voor de zorgverzekering gebruikt. Ze heeft een eigen bijdrage van € 210,- moeten betalen.

Marjan heeft een grote schoenmaat en koopt daarom twee keer per jaar schoenen bij een speciale zaak. Dit jaar heeft haar dat € 310,20 gekost.

Marjan fietst en wandelt veel en ze heeft als hobby haken. Daar geeft ze zo'n € 15,- per maand aan uit. Ze loopt regelmatig met de hond van de buren en heeft thuis een goudvis. Ze leest graag aan het eind van de middag de NRC, waar ze een jaarabonnement op heeft.

- b. Marjan wordt nu ondersteund door Bureau BeWind, een professionele bewindvoerder met tien medewerkers in dienst. Jij bent een van die medewerkers. Bereid aan de hand van de casus en het formulier Rekening en verantwoording de verantwoording voor.

Vul alle beschikbare gegevens in op het formulier. Zoek algemene zaken (zoals de maximale vrijwilligersvergoeding) op, zodat je een zo compleet mogelijk ingevuld formulier hebt.

- c. Beoordeel jezelf. Zet een kruisje in de kolom die voor jou klopt.

BEOORDELING		
Ik heb de juiste informatie nagezocht.		
Ik heb het formulier goed doorgenomen.		
Ik heb de verantwoording op een juiste manier voorbereid.		
Ik heb het formulier op een adequate manier ingevuld.		
Ik heb het formulier goed leesbaar ingevuld.		

OPDRACHT 6 Evaluatie na vijf jaar

Voor een bewind vanwege 'lichamelijke of geestelijke toestand' moet de bewindvoerder elke vijf jaar een evaluatie indienen bij de rechtbank.

- a. Bekijk het formulier Vijfjaarlijkse evaluatie. Waarom moet er een vijfjaarlijkse evaluatie gedaan worden bij een persoon die onder bewind gesteld is vanwege zijn lichamelijke of geestelijke toestand?
- b. Is de vijfjaarlijkse evaluatie alleen nodig bij onderbewindstelling?
- c. Welke vragen vallen je op als je het formulier doorneemt? Noem er drie en geef aan waarom.

THEORIEBRON WET GEMEENTELIJKE SCHULDHULPVERLENING

De **Wet gemeentelijke schuldhulpverlening** (Wgs) is een wet die ervoor zorgt dat iedereen recht heeft op schuldhulpverlening. De gemeenten zijn daar in eerste instantie verantwoordelijk voor.

Deze wet is een zogenaemde **kaderwet**. Dit betekent dat de kaders door de centrale overheid zijn vastgesteld. De gemeenten moeten de uitwerking in hun gemeente zelf verder invullen.

Het is de bedoeling dat de gemeente snel, effectief en het liefst zo vroeg mogelijk mensen met schulden helpt. Integrale schuldhulpverlening is een belangrijk onderdeel van de achterliggende gedachte van deze wet.

De gemeente

Elke gemeente heeft een plan gemaakt waarin staat hoe de schuldhulpverlening is vormgegeven. De gemeente geeft hierin ook aan wat ze onder integrale schuldhulpverlening verstaat. Dit kan dus verschillen per gemeente of regio (als de gemeenten samenwerken). In ieder geval zal de gemeente moeten zorgen voor:

- een eerste gesprek binnen vier weken, waarin de hulpvraag wordt vastgesteld
- bij een dreigende situatie: een eerste gesprek binnen drie dagen
- inzicht in het verdere verloop van het traject
- maximale termijnen voor het te volgen traject
- een vorm van schuldhulpverlening voor gezinnen met inwonende minderjarige kinderen.

Aanvraag

Degene die schulden heeft, meldt zich bij de gemeente of een instelling die de gemeente daarvoor heeft aangewezen. Daar doet hij een verzoek voor hulp bij zijn schulden. De gemeente moet onderzoeken of aan het verzoek gehoor gegeven kan worden. De gemeente neemt hierover een besluit volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit besluit moet gemotiveerd zijn en zorgvuldig zijn genomen. Inwoners die al eerder een schuldhulpverleningstraject hebben gevolgd, kunnen geweigerd worden.

Aan de slag

Op het moment dat de gemeente heeft besloten om tot schuldhulpverlening over te gaan, treedt het traject in werking zoals de Wgs voorschrijft. Er wordt een intakegesprek gehouden en alle schulden en inkomsten worden op een rijtje gezet. Omdat de gemeente integrale schuldhulpverlening (art. 2 lid 1 Wgs) biedt, moet ook gekeken worden wat er aan de hand is en wat de oorzaak van de schulden is.

Verplichtingen schuldenaar

De schuldenaar moet tijdens het schuldhulpverleningstraject aan een aantal voorwaarden voldoen. Die voorwaarden worden als de volgende plichten omschreven:

- **Inlichtingenplicht:** de schuldenaar moet de gemeente informeren over zaken die van belang zijn voor een goede schuldhulpverlening.
- **Medewerkingsplicht:** de schuldenaar moet zijn medewerking aan het traject verlenen. Dit kan betekenen dat hij dient mee te werken aan bijvoorbeeld een cursus budgetbeheer.
- **Identificatieplicht:** als het voor het schuldhulpverleningstraject nodig is, moet de schuldenaar zich kunnen identificeren.

OPDRACHT 7 Schuldhulpverlening in de gemeente

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) regelt de schuldhulpverlening in Nederland.

- Zoek via de website de Wgs op. Wat is de definitie van schuldhulpverlening volgens de Wgs?
- Wie is binnen de gemeente uiteindelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de wet? Noem het artikel van de wet waarin dat benoemd staat.
- Zoek bij jouw gemeente uit welk beleid er voor schuldhulpverlening is. Het gaat vaak om een of meer beleidsstukken en/of een verordening.
Vaak kun je dit via internet vinden. Lukt het niet, dan kun je natuurlijk altijd even bellen of mailen met de gemeente. Maak een schema.

	NAAM GEMEENTE:	OPMERKINGEN
Waar meld je je bij jouw gemeente als je schulden hebt?		
Welke trajecten heeft jouw gemeente?		
Met welke organisaties werkt de gemeente samen als het om schuldhulpverlening gaat?		

- De term integrale schuldhulpverlening wordt in de Wgs genoemd. Onderzoek wat deze term betekent. Je kunt voor je antwoord gebruikmaken van de stukken van je eigen gemeente die je gevonden hebt.